

A MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG HÍREI

Rovatvezető: Maller Aranka

Rendezvényeink 2009. július 1–szeptember 30 között

Választmányi ülés:

2009. szeptember 17.

Napirend:

- A választmányi ülés megnyitása
- Határozatképesség megállapítása (Határozatképtelenség esetén tájékoztatások, majd 15²⁰-kor az ülés újabb megnyitása.)
- A jegyzőkönyv vezetése, hitelesítése.
- Tagfelvételek
- A jövő évi vándorgyűlés témájának meghatározása (Mika János)
- Az október 8–10 közötti Erdő és Klíma konferencia szervezésének állása (Vígh Péter)
- Civil Kamara alakulási felhívása
- Programok az év hátralévő részére
 - A módosított alapszabály tervezete (Maller Aranka) Az emaileseknek mellékelve, egyébként megnézhető a Titkárságon az ülés előtt bármikor, illetve az ülés alatt.
- Egyebek

2009. harmadik negyedében felvett tagok névsora:

Benkéné Csima Gabriella, Czender Csilla, Gulyás Ágnes, Mesterházy András, Moring Andrea

Köszönet az 1 %-ért!

Az 1996. évi CXXVI. törvény feljogosította az adózó állampolgárokat, hogy személyi jövedelemadójuk 1 %-át

az általuk megjelölt közcélú intézmény javára átutaltathassák az APEH-hel.

Örömmel jelentjük, hogy a 2008. évi bevallásában Társaságunknak ajánlott adójának 1%-ából ez évben **251.978.- Ft**-ot utal át az APEH.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket a támogatásért, és kérjük tagjainkat, hogy a 2009.évi jövedelemadójuk 1%-ának újbóli átutaltatásával segítsék Társaságunkat.

Elszámolás a 2007. évi SZJA-ból felajánlott 1 %-ról

A 2007. évi adóbevallásban újból lehetett felajánlani a befizetendő SZJA 1%-át azon társadalmi szervezetek részére, akik megfeleltek a törvény által előírt követelményeknek. Örömmel tudatjuk kedves tagtársainkkal, hogy társaságunk megfelelt az előírásoknak és meg is kapta az Önök által felajánlott, **összesen 354.840.- Ft**-ot. A felajánlott összegből 248.388 Ft-ot a 2008. évi Vándorgyűlés szervezésére használtuk fel. Ebből támogattuk az egyetemisták és nyugdíjasok részvételét. A maradék 106.452 Ft-ot Társaságunk postaköltségének részbeni fedezetére használtuk fel.

Mégegyszer nagyon köszönjük a felajánlást és reméljük, hogy ebben az évben is sokan nekünk adják személyi jövedelemadójuk 1%-át, ennyivel is könnyítve nehéz anyagi helyzetünkön.

Az MMT Elnöksége

TÍZ ÉVES AZ EURÓPAI METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG

1999 szeptemberében a svédországi Norwich-ben az éppen soros ECAC (European Conference of Applied Climatology) konferencia keretében jelentették be az Európai Meteorológiai Társaság (EMS) megalakulását. Az EMS rendhagyó társaság. Nincsenek egyéni tagjai. Az egyes európai meteorológiai társaságok alkotják a tagságot, s tagjai közé, társult tagként befogad a meteorológia iránt elkötelezett szervezeteket és intézményeket is. Az elmúlt 10 év során a rendes tagok száma elérte a 36-ot, a társult tagoké pedig a 29-et. A társult ta-

gok sorában ott van az EUMET-SAT, az ECMWF, az ESA mellett az Országos Meteorológiai Szolgálat is.

Az Európai Meteorológiai Társaság megalakulása óta rendszeresen tart éves értekezletet, közgyűlést. 2009-ben immár a kilencediket. Az évente egyszer megrendezésre kerülő közgyűlés előtt az EMS Tanácsa is ülésezett. A Tanácsnak a három állandó tag (az angol, a francia és a német meteorológiai társaság kinevezett képviselői) mellett további hat, két évre, választott tagja van, akiket a tag-társaságok

jelöltjei közül választanak. (Jelenleg e beszámoló szerzője is tagja a Tanácsnak – szerk. megj.) Az évente kétszer összeülő Tanács – immár 21-ik alkalommal – a bevett gyakorlatnak megfelelően először meghallgatta az elnök, az ügyvezető titkár majd a kincstárnok beszámolóját. Említésre talán az érdemes, hogy a 2009-es év úgy tűnik veszteséges lesz. Az EMS legfőbb bevételi forrása a konferencia, s mivel a regisztrációs díjak nem követik teljes mértékben az inflációt, némi emelésre lesz szükség. Az EMS költségvetése persze nem

egy hatalmas összeg, 60–70 ezer euró körül mozog. Ebből telik főállású titkárra, némi utazásra, kiadványokra, s fiatal kutatók konferencia részvételének támogatására. Mint minden rendes szervezet, az EMS Tanács se csak úgy magában működik, vannak tanácsadó csoportjai, így a 2009-ben megalakult politikai és tanácsadói csoport (PADG), amely máris elveszítette vezetőjét, mivel a korábban egyszemélyes EUMETNET titkár, *Claude Pastre* bejelentette visszalépését. Hogy helyére kit jelöl a *Société Météorologique de France*, az ülés időpontjában nem volt ismertes. A PADG legfőbb tette egy kérdőív kibocsátása volt, amelyben azt próbálta kideríteni, hogy a tagszervezetek és azok tagjai mennyire kapcsolódnak az EMS-hez. Részletek megtalálhatók a Társaság honlapján is elérhető hírlevélben: http://www.emetsoc.org/publications/documents/ems_message_05_July09.pdf.

A Társaság folyamatosan ébren tartott közös törekvése a többékevésbé egységes meteorológiai képzés, tájékoztatás és szakmai minősítés. A project team ismét felvetette egy meteorológiai oktatási akció elindításának ötletét, amit a korábbi, Wieringa-féle kísérlet kudarcánál jelen volt régi COST-osok (*Neuwirth, Dunkel*) némi szkepticizmussal fogadtak. A *Professional Practice Project Team* első lépésként a repülésmeteorológiai szakemberek képzési és minősítési módszerének értékelését tűzte ki célul. A *Communication Team* a nemzeti kapcsolattartók szükségességével állt elő. Ez a csoport egy kétnapos képzési kurzust kíván szervezni arról, hogy miként adjuk közre a tömegtájékoztatási eszközökben éghajlat-változási ismereteinket. Talán a legtöbb feladata a *Committee on Meetings* csoportnak van, hiszen ők készítik elő a konferenciákat. A tervezett éves gyűlések és konferenciák: 2010. szeptember 13–17, Zürich (Svájc)

2011. szeptember 12–16, Berlin (Németország)

2012. szeptember 10–14, Lódz (Lengyelország)

Az EMS Tanács 22. ülésnek majd Budapest ad otthont 2010 márciusában.

A tanácsulást követő Közgyűlésen néhány teljes-jogú tag valamint közreműködő tag is képviseltette magát. Tartalmilag szinte semmi új nem hangzott el annak, aki már délelőtt is ott volt a tanácsülésen. A legérdekesebb hír, hogy a meteorológusok szerveződése tovább erősödik, 23 meteorológiai társaság fejezte ki azon igényét, hogy létrehozzon egy szuperszervezetet, az *International Forum of Meteorological Societies*-t. Az alakuló ülésre 2010 januárjában, Arizonában kerül sor, az Egyesült Államokban. A közgyűlés a tanács által előterjesztetteket rendre elfogadta. Jöhet a tudomány, jöhet a konferencia.

Az első közös EMS-ECAM konferencia megrendezésére a 2001-es budapesti ECAM-on került sor. Az EMS gyűlések először az ECAM/ECAC (*European Conference of Applied Meteorology/Applied Climatology*) csatolt részei voltak, de mostanra már teljesen egybeolvadt a két konferencia. Úgy tűnik, hogy az EMS éves összejövetele olvasztotta magába az ECAM/ECAC konferencia sorozatot.

Az idei év jubileumi év az EMS történetében. Tíz év nem nagy idő, de mégis lehet egy kicsit ünnepelni, egy kicsit számadást készíteni, ahogy azt *Fritz Neuwirth* az EMS elnöke tette megnyitójában. Az EMS 9. éves értekezlete és a 9. ECAM konferencia ünnepélyes megnyitóján jelen volt és előadást tartott *Michel Jarraud* a WMO főtitkára, *Pirkko Saarakivi*, a PRIMET (*Association of Private Meteorological Services*) Igazgató Tanácsának tagja, *Jean Jouzel* a Francia Meteorológiai Társaság elnöke, *Bruce Sumner* a Hidrometeorológiai Műszergyártók

Szövetsége (HMEI – The Association of Hydro-Meteorological Equipment Industry) képviselőjében és a METEO-France Elnökvezérigazgatója Michael Jacq, aki a távollévő közlekedési miniszter nevében köszöntötte a konferenciát.

A konferenciához a szokásos műszer és könyvbemutató, 15 kiállítóval kapcsolódott, amit ezúttal az EMS tagjainak standja bővített. Az EMS titkárság a konferencia előtt kérte tagjait, hogy mutassák be magukat. A felhívásnak kevesen tettek eleget, s talán igazuk is volt. A konferencia résztvevői nem mutattak különösebb érdeklődést az európai meteorológiai társaságok bemutató anyagai és szórólapjai iránt. A standon megtalálható volt az EMS 2008-as éves jelentése (*EMS Annual Report*) mellett néhány társaság szórólapja és kiadványa. A német (*Deutsche Meteorologische Gesellschaft*) a francia, a svájci (*Società Svizzera di Meteorologia, német és a francia nevet ezúttal mellőzzük, de hol maradt a rétoromán név?*), a finn (*Geofysikan Seura - Geofysiska Sällskapet*), a szerb (*Meteorološko Društvo Srbije*) és a magyar társaság tett ki szórólapot. Ezen kívül még néhány társasági kiadvány is bemutatásra került, így a spanyol (*Boletín de la Asociación Meteorológica Española*), egy olasz (*Meteorologica Trimestrale dell'Unione Meteorologica del Friuli*), a francia (*La Météorologie*) és a magyar részről a Léggör mellett egy Időjárás és az MMT jubileumi kiadványa.

A jubileumi EMS ülés nem telt el magyar siker nélkül, mivel Vissy

Károly átvehette a 2009. évi média díjat (*EMS Broadcast Meteorologist Award*), míg Szabó Péter utazási díjat (*Young Scientist Travel Award*) nyert „*The evaluation of extreme precipitation and temperature indices based on regional cli-*

mate models at the Hungarian Meteorological Service” című előadásáért.

Az értekezletekre, a gyűlésre és magára a konferenciára a METEO-France konferencia központjában került sor, 14 év után immár másodszor Toulouse-ban.

A konferencia öt fő témacsoportba sorolta a szakterületeket:

- meteorológiai alkalmazások (*Applications of Meteorology - ECAM*)
- légkör és vízkörzés (*The Atmosphere and Water Cycle*)
- tájékoztatás és képzés (*Communication and Education*)
- éghajlat (*Climatology*)
- számszerű előrejelzés (*Numerical Weather Prediction*)

A öt fő témakör 25 szekcióban mutatta be eredményeit szóban és a kapcsolódó poszter szekciókban. Az elhangzott előadások és bemu-

tatott poszterek szerzőinek száma, beleértve az összes társszerzőt meghaladja az 1400-at. A konferencia résztvevők száma persze, ennél jóval alacsonyabb. Az mindenképp elmondható, hogy az EMS éves konferencia az európai meteorológustársadalom jelentős részét érinti. Magyar részről öt poszter került kiállításra, négy szóbeli előadás elhangzása mellett egy szekció elnöklésre is sor került.

S befejezésül, ez itt a reklám helye, máris el lehet kezdeni a készülést a következő konferenciára. Az EMS 10. éves találkozója és a 8. Európai alkalmazott klimatológiai konferencia (*European Conference on Applied Climatology - ECAC*) 2010. szeptember 13–17 között lesz a svájci Zürichben.

Dunkel Zoltán

SZŐLŐ ÉS KLÍMA KONFERENCIA KŐSZEGEN

Hazánkban nagy hagyományai vannak a szőlőtermesztésnek, majd erre épülve a borkultúrának. Az ország különböző borvidégein évszázadok óta foglalkoznak ezzel a tevékenységgel. Évszázadokkal ezelőtt királyi rendeletek szabályozták a borkészítés szabályait. A szigorú törvényeket a borok minősége érdekében hozták. Az idők során volt, amikor inkább a mennyiségi szemlélet uralkodott a bortermelésben, így háttérbe kerültek a minőségi mutatók. Manapság egyre inkább előtérbe kerül azon irányzat, hogy inkább kevesebb legyen a bor mennyisége, de annak a minősége „közelítsen a tökéleteshez”.

Ezért merült fel a gondolat 2008-ban, hogy hasznos lenne az olyan konferencia, ahol a szőlőtermesztők és a borkészítés szakemberei megismerhetnék azokat a tudományos eredményeket, melyeket az időjárás-, az éghajlat- és a szőlőtermesztés kutatói munkájukban értek el. Az interdiszciplináris konferencia sok értékes, a gyakorlatban is hasznosítható tapasztalatot eredményez a termelés valamelyik ágában dolgozók számára. A gondolat a Magyar Meteorológiai Társaság Szombathelyi Csoport elnökétől származik, így ennek egyenes következménye lehetett a kőszegi helyszín kiválasztása.

Kőszegen 1740 óta – Európában, sőt a világon is egyedülálló, hogy – minden évben Szent György napon (április 24.) reggel a városhoz tartozó dűlőkben levágnak néhány hajtást, utána pedig ezeket berajzolják a

„Szőlő jövősenek könyve” oldalaira. Az egyedülálló „gyűjtemény” hasznos tudományos adatbázis, amit többféle tudományterület képviselői is vizsgáltak már korábban is.

A konferencia gondolatát a megvalósulás követte, mert Kőszeg Város Önkormányzata, a Magyar Meteorológiai Társaság Szombathelyi Csoportja, a Debreceni Egyetem Meteorológiai Tanszéke, az Országos Meteorológiai Szolgálat, a Budapesti Corvinus Egyetem Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete és az Európai Borlovagrend Magyarországi Konzulátusa támogatásával és szervezésében 2009. április 25-én megrendezték az 1. Szőlő és Klíma Konferenciát.

A megnyitón *Huber László* – Kőszeg polgármestere – szólt a kőszegi bortermelés hagyományairól. *Major György* – a Magyar Meteorológiai Társaság elnöke – kiemelte a konferencia fontosságát, majd pedig *Pécze Györgynek* a *Légkörben* 1982-ben megjelent cikkét méltatta, mely a „Szőlő jövősenek könyve” elemzésével foglalkozott.

A tudományos programot 38 kutató 16 előadása adta. Magyar szerzőkön kívül olasz kutatók munkáját is megismerhették a hallgatók, ők a szőlő érésének folyamatát a klíma változásával hozták összefüggésbe.

A klímaváltozásnak a szőlőtermesztésre gyakorolt hatása az itthoni kutatásokban is erősen megjelent, mert több előadás is taglalta ezt. Több évtizedes tapasztala-